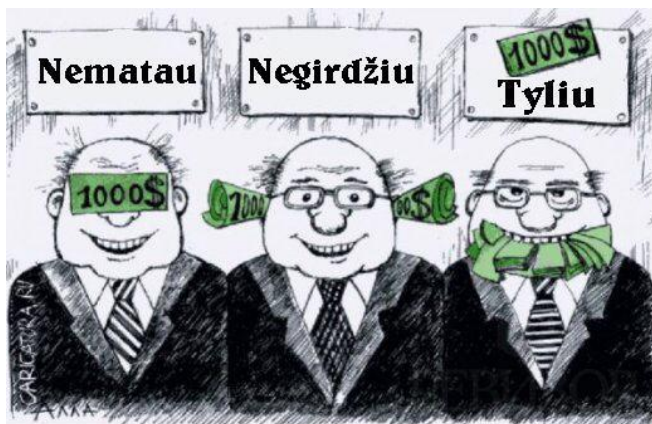

KAS YRA KORUPCIJA?

Korupcija (lot. corruptio – „gadinimas“, „papirkimas“) – piktnaudžiavimas patikėta galia siekiant asmeninės naudos. Korupcija gali reikštis įvairiose srityse: versle, sporte, religinėse organizacijose, žiniasklaidoje.

KORUPCIJOS FORMOS

Dažniausiai pasitaikančios yra kyšininkavimas, piktnaudžiavimas tarnyba, prekyba įtaka, protekcionizmas, nepotizmas, mokesčių vengimas, sukčiavimas.

TRADICIŠKAI KORUPCIJA SKIRSTOMA į:
„didžiąją“ korupciją – prekyba įstatymais, teismų sprendimais bei valstybiniai užsakymais;
„mažąją“ korupciją – policininko ar mediko papirkimas.

INSTITUCIJOS, KURIŲ VEIKLA SUSIJUSI SU KORUPCIJA, JOS KONTROLE AR PREVENCIJA

Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) veikla – saugoti ir ginti asmenį, visuomenę, valstybę nuo korupcijos, vykdyti korupcijos prevenciją bei išaiškinimą.

Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos (FNTT) veikla – užtikrinti valstybės finansų sistemos apsaugą nuo nusikalstamo poveikio, tirti teisės pažeidimus finansų sistemai bei vykdyti jų prevenciją.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) – tiria valstybės tarnautojų interesų konfliktus, nepotizmo atvejus ir kitas veiklas, kurios prieštarauja valstybės tarnautojų etikai. Taip pat rūpinasi šių veikų prevencija.

KYŠININKAVIMO SAMPRATA

Kyšininkavimu laikoma tiesioginis ar netiesioginis savo ar kitų naudai:

- ✓ kyšio priėmimas;
- ✓ pažadėjimas priimti kyšį;
- ✓ susitarimas priimti kyšį;
- ✓ reikalavimas duoti kyšį;
- ✓ provokavimas duoti kyšį.

KYŠIO DYDŽIO REIKŠMĖ

BŪTINA ŽINOTI, kad baudžiamosios teisės prasme, kyšio dydis veikos traktavimui reikšmės neturi. Teoriškai net ir paimant 0,01 vertės kyšį bus laikoma, kad asmuo padarė baudžiamąjį nusikaltimą (nusižengimą). Kyšio dydis turi reikšmę tik skiriant bausmę, t.y. kuo daugiau paimsi, tuo smarkiau būsi baudžiamas.

JEIGU INTERESANTAS NORI ĮTEIKTI JUMS DOVANĄ:

Dovanų privalu mandagiai atsisakyti, tačiau jokių būdu neįžeidžiant ir nesudarant jam nuostatos, kad „mažai atnešė“.

Geriausiai šiais atvejais būtų padėkoti, paaiškinti, kad labai malonu, kad jums norima įteikti dovaną, tačiau atsakyti ją priimti, nes turima omenyje, kad yra draudžiama priimti bet kokias dovanas, kurios galėtų sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą.

Geriausia padėka – šypsena ir nuoširdus „ačiū“.

KRYŽIAŽODIS

Suraskite 10 žodžių.

Žodžių ieškokite šiomis kryptimis:

1. SAŽINĖ
2. MORALĖ
3. KORUPCIJA
4. REKLAMA
5. KONTROLĖ
6. ŽENKLINIMAS
7. VARTOTOJAS
8. PASITIKĖJIMAS
9. KONKURENTAS
10. ATSAKOMYBĖ

S	A	Ž	I	N	Ė	Ž	I	K	M	A	S	D	V	A	B	N	S
Ė	L	O	R	T	N	O	K	A	S	E	F	H	K	U	L	A	N
I	E	R	U	Š	J	K	N	O	D	M	A	T	V	N	B	V	J
G	R	Ė	R	Ė	O	P	A	E	N	A	Ė	G	B	C	O	I	K
V	A	D	Y	A	T	A	T	S	A	K	O	M	Y	B	Ė	S	M
N	A	M	A	L	K	E	R	I	K	L	U	A	I	K	P	M	L
K	S	V	A	R	T	O	T	O	J	A	S	R	Ū	B	C	U	J
D	K	J	U	Ė	L	A	R	O	M	D	A	Z	E	M	I	L	G
S	V	Ė	T	O	T	I	Ū	G	R	B	A	V	N	O	E	S	
D	M	G	S	I	F	Ū	Ė	B	P	N	K	T	C	O	T	B	D
C	I	I	L	O	P	A	D	R	T	C	K	O	J	I	K	A	G
Ė	O	G	K	Ž	E	N	K	L	I	N	I	M	A	S	P	M	S
Ū	P	S	Č	J	Ū	Y	L	O	B	T	R	J	A	D	E	K	U
M	Ė	K	A	T	R	Ū	J	K	C	E	S	E	A	N	D	Ė	E

Antikorupcinis švietimas – suteikia įgūdžių ir žinių, kaip kovoti su korupcija ir kaip elgtis su ja susidūrus. Svarbu į tokias iniciatyvas bei programas įtraukti moksleivius, studentus ir akademinės bendruomenės narius.

Lietuvių liaudės išmintis:

„Laimėti galima, pralošti galima, tačiau atsilošti – ne.“ (Andrė Kostolanis)

„Netepsi – nevažiuosi“

„Ar ilgai šuo pasninkaus, turėdamas prieš akis dešrą“ (V. Lipskienė, 1999, p.34)

Gruodžio 9-oji – TARPTAUTINĖ ANTIKORUPCIJOS DIENA!

Literatūra:

- <https://lt.wikipedia.org/wiki/Korupcija>
- <http://www.kysiai.lt/kas-yra-korupcija.html>
- <http://teise.org/lt/kysis-ar-dovana/>
- <http://www.kaunas.lt/wp-content/uploads/sites/8/2015/07/LEIDINYS-ANTIKORUPCIJA.pdf>

TĖVŲ
UNIVERSITETAS

VIEŠUMAS - KOVA SU KORUPCIJA!

Parengė Kėdainių l/d „Puriena“
Korupcijos prevencijos ir kontrolės
komisijos pirmininkė Nijolė Satkauskienė

2020 m.

